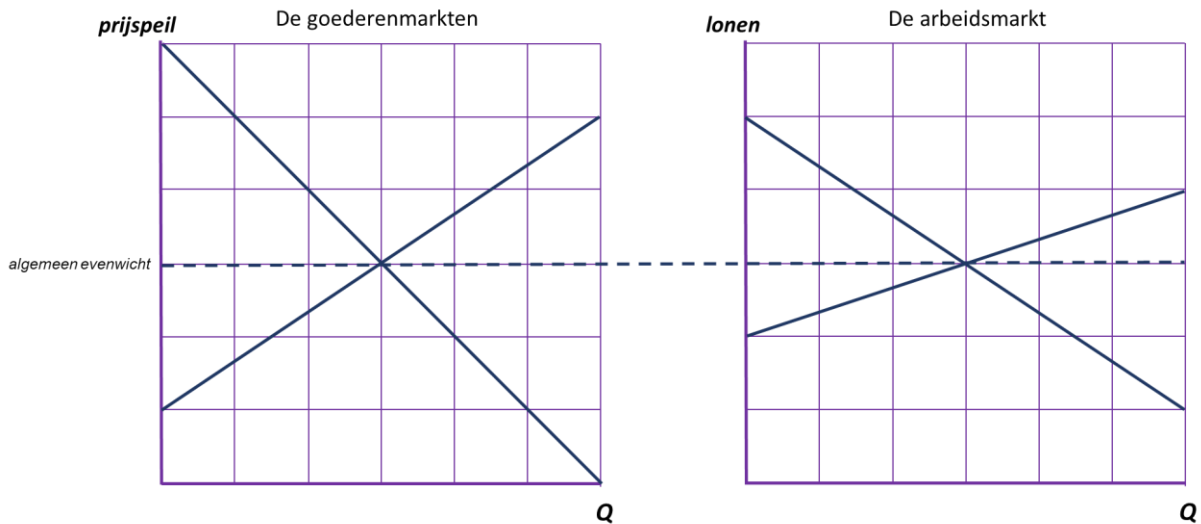

Opgave 1. Het klassieke arbeidsmarktmodel 4 AM

Een zware economische crisis kan leiden tot een sterke daling van de vraag naar goederen in een land. Deze daling van de vraag naar goederen zal zijn doorwerking hebben op de arbeidsmarkt.

Onderstaande schematische weergave van de goederen markten en van de arbeidsmarkt van een land geven de situatie weer voor de start van de crisis.

1. Leg uit welke lijn gaat in welke richting schuiven als er een crisis ontstaat op de goederenmarkt

De vraaglijn van de goederenmarkten verschuift naar links, waardoor er bij hetzelfde prijspeil minder vraag naar goederen en diensten is
2. Leg uit welke lijn vervolgens gaat verschuiven op de arbeidsmarkt. Leg ook uit in welke richting deze lijn gaat verschuiven.

De vraaglijn op de arbeidsmarkt verschuift vervolgens naar links omdat door de lagere vraag naar goederen en dus lagere productie er minder vraag naar arbeid is.
3. Beschrijf hoe via marktwerking een nieuw evenwicht tot stand komt op de arbeidsmarkt.

Op de arbeidsmarkt zal bij een lagere vraag en een gelijkblijvend aanbod een lager evenwichtsloon tot stand komen. Een deel van de aanbieders heeft zich van de markt terug getrokken.
4. Beschrijf hoe via een nieuw evenwicht op de arbeidsmarkt de goederenmarkt weer kan herstellen.

Door het lagere evenwichtsloon daalt de kostprijs per product, en dus de prijs van de producten in de winkel. De vraag naar de producten neemt daardoor toe. Dat leidt tot meer vraag naar arbeid en herstel van de arbeidsmarkt.
5. Leg uit dat als lonen vanwege cao contracten niet kunnen dalen, de werkloosheid in eerste instantie extra hoog zal oplopen.

Als de lonen niet kunnen dalen vanwege contractuele afspraken (iao's en cao's) zijn de lonen star (examenbegrip: starre lonen). Daardoor kan de prijs van goederen niet dalen waardoor het verlies aan vraag niet goed

gemaakt kan worden met lagere productprijzen (via dalende loonkosten per product) en dus zullen de starre lonen leiden tot meer werkloosheid.